CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant

SCANNED

श्रीः ।

पञ्चांङ्गदीपिका।

और

नष्टजन्माङ्गदीपिका.

गद्यपद्यभाषाटीका समेत.

ज्योतिर्विद वाचस्पति त्रिपाठी प्रणीत.

जिसको

सर्वजनोंके सुगमार्थ

खेमराज श्रीकृष्णदासने

मुम्बई

स्वकीय "श्रीवेंकटेश्वर" छापाखानेमें

छापकर प्रकाशित किया.

वैशाख सं० १९५३

इस पुस्तकका सर्व हक यंत्राधिकारीने स्वाधीन रक्खाहै.

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

ॐश्रीगणेशायनमः ॥ अथ त्रयोदशाह्निकं कृत्यम् ॥
तत्रकर्त्ता प्रातरुत्थाय प्रायतीर्थमृदेन पूतोदकेन गोमये
नवा गृहशौचं कारयित्वा मध्याह्नवेलायां स्नात्वा शुद्धव
स्त्रयुग्मं परिधाय पूजास्थानमागत्य आचार्यमाहूय गृहादि
कं चर्चयित्वा दीपं प्रज्वाल्य हस्तौ संशोध्य आसनोपरि
प्राङ्मुखोपविश्य सव्येनाचम्य प्राणायामं कृत्वा ॥ अर्घपा
त्रं संस्थाप्य अपवित्रेति मंत्रेण स्वशरीरं पूजासामग्रीं च
संप्रोक्ष्य गणेशादि देवपूजनपूर्वकाग्निं संपूज्य आचा

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

१ र्यादिवरयित्वा यथापरिमित-चर्वादिद्रव्येण होमं विधा
यपूर्णपात्रदानादिकं कृत्वा यथाविभवश्रवणाद्यत्रयोद
शदेवतावस्त्राभरणादि पूजयित्वा तेभ्योपददानादिभूरि
भोजनानि दत्वा संप्रार्थ्य आशिषं गृहीत्वा विसर्जयित्व
तत्स्थानं संप्रोक्ष्य सपरिवारेण स्वयं भुंजीत: पुन: शुद्ध:
स्नानेन गत्वा पूर्ववत्पुराणश्रवणं तत्पूजनं च कृत्वा स्व
कुलदेशरीत्या प्रधानजनै: सह हाटं गच्छेत् तत्र किंचि
त् छाकादिकं गृहीत्वा गृहमागत्य क्वचित्प्रदेशे स्थाप्यो

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

कमावंपरित्यज्य स्वकार्य्ये साधयेत् इत्यनुक्रमणिका ॥
अथ कृत्यम् संकल्पः ॥ अद्येह अमुकगोत्रस्य अस्मत्
पितुः अमुकशर्मणः वसुस्वरूपस्य उत्तमलोकप्राप्त्य
र्थमद्य त्रयोदशाह्निककर्मस्य निर्विघ्नतया सिद्ध्यर्थं
गणेशादि देवान्यथामिलितोपचारैः पूजनं करिष्ये
तथा च सपरिवारस्य मे सकलारिष्टोपशांत्यर्थं क्षेमा
युः सिद्ध्यर्थं गणेशपूजनपूर्वकं स्वस्तिवाचनं करि
ष्ये इति संकल्पः स्वस्तिवाचनं कृत्वा गणेशादि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

उक्तविधिनापूर्वांगपूजनं च विधाय तदनंतरं विष्वक्सेना
दिश्रवणदेवतापूजनं कारयित्वा तत्र संकल्पः अद्ये
हेदेशकालकीर्तनांते अस्मत्गोत्रेयमारिष्टशांत्य
र्थं तिलाज्येन व्याहृतिहोमं विष्वक्सेनादिश्रवणदेवतापू
जनपूर्वकं चाहं करिष्ये ततः स्थंडिले पंचभूसंस्कार
पूर्वकं अग्निं संस्थाप्य ततः मही द्यौरित्यादिमंत्रेण धा
न्यराशेर्मो त्रेयो दशकलशान् स्थापयित्वा कलशप्रार्थ
नां कृत्वा स्वर्णमयीं रौप्यमयीं वा विष्वक्सेनादिश्रवणदेवता

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मूर्त्तीनां = प्रत्यक्षारणपूर्वकं प्राणप्रतिष्ठां चकारि
ष्ये प्राणप्रतिष्ठां कुर्य्यात् = प्रथमं देवतावाहनम् ॥
ॐ विष्णवेनमः विष्णुं = आवाहयामि = एवं सर्वत्र ॥ ॐ पुरुषो
त्तमायनमः पुरुषोत्तमं = आ० २ ॐ शार्ङ्गधन्विनेनमः शार्ङ्ग
धन्विनं = आ० ३ ॐ गरुडध्वजायनमः गरुडध्वजं = आ० ४
ॐ = अनंतायनमः = अनंतं = आ० ५ ॐ गोवर्धनायनमः गोवर्ध
नं = आ० ६ ॐ पुंडरीकाक्षायनमः पुंडरीकाक्षं = आ० ७ ॐ
नित्यायनमः नित्यं = आ० ८ ॐ वेदगर्भायनमः वेदगर्भं = आ० ९ ॥

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

३ ॐ यज्ञपुरुषाय नमः यज्ञपुरुषं आ०॥१०॥ ॐ सुब्रह्मण्याय नमः सुब्रह्मण्यं आ०॥११॥ ॐ जयाय नमः जयं आ०॥१२॥ ॐ शौर्याय नमः शौरिं आवाहयामि॥१३॥ एवं आवाहनादि षोडशोपचारैः पूजां कृत्वा॥ ततः आचार्यब्रह्मणा पूजनपूर्वकं वरणं चकारिष्ये एवं त्रयोदशान्हिककर्म कर्तुं आचार्यत्वेन त्वामहं वृणे वृतो० तथा च त्रयोदशान्हिककर्म कृत्वा कृत्वा वेदपारगाय ब्रह्मत्वेन त्वामहं वृणे वृतोस्मीति प्रतिवचनं॥ ततो द्रव्यत्यागं विधाय॥ अद्येह अस्मिन् त्रयोदशान्हिककर्मणि आघारा ज्यभाग

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

देवताभ्यो महाव्याहृतिदेवताभ्यः सर्वप्रायश्चित्तदेवताभ्य
राज्येनच सवितृसोम भौम बुध गुरु भृगु शनि राहु केतुभ्य
रोमागरोमाविल ब्रह्मसर्पेन्द्रादि दशदिग्पालेभ्यः समिधचर्वा
ज्यतिलादिद्रव्ये वृहद्यज्ये इतिसंकल्पं कृत्वा॥ ततः ब्रह्मा
सनादि-आज्यभागांते व्याहृतिमंत्रेण-अष्टोत्तरशततिलाज्याहु
तिर्हुत्वा सूर्यादि देवताभ्यो प्रत्येकैकमंत्रैः प्रत्येकैकाहुतिं
चहुत्वा ततो-आज्येन सर्वप्रायश्चित्ताहुतिर्हुत्वा स्विष्टकृदा
दिशेषं समाप्य॥ ब्रह्मणो पूर्णपात्रदानं-अद्येह-अमुकगोत्र
स्य-अस्माभिः-अमुकशर्मणः वसुस्वरूपस्य त्रयोदशाब्दि

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

कर्मनिमित्तक हवन हवन सांगत्तासिद्ध्यर्थं इदं पूर्णपात्रं च
पूर्णपूर्णार्थं सद्रव्यं ब्रह्मणेभ्यः संप्रददे ॐ तत्सन्नमः तत्तो पू
र्णाहुतिं हुत्वा॥ तत्तो पददानं अद्येह० अस्मिन् त्रयोदशान्हिक
कर्मनिमित्तक श्रवणादि शुभवक्ता प्रतिहार रूप त्रयोदशपरि
मित्तान् ब्रह्मपुत्रान् प्रसन्नार्थं यथाविभव पूजनपूर्वक इमाः वि
ष्णु सहित त्रयोदश श्रवणादेवतामूर्तयः सकलशाः सवस्त्राः सि
द्धान्न आमान्नेन दक्षिणासहितानि दालभ्योक्त पदानि नाना ना
मगोत्रेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो दातुमहमुत्सृजेतु॥ एकं तु॥ तत्र तुभ्य
महं संप्रददे॥ पदाभावे तु अद्येह० अस्मिन् त्रयोदशान्हिक

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

कर्मनिमित्तकयथासंभव वस्त्रभाजन दक्षिणासहित्तमभुक
गोत्रायसुपूजित्ताय ब्राह्मणाय दास्ये तत्सन्नमम: दानप्रति
ष्ठांकृत्वा॥ ॐ अद्यह० कृतैतत् त्रयोदशापदानिसांगत्तासि
द्ध्यर्थं न्युनातिरिक्त परिपूर्त्यर्थं दानप्रतिष्ठांगत्वेन इमांरजि
त्तदक्षिणां चंद्रदैवतंब्राह्मणेभ्योविभज्यदास्ये॥ दक्षिणा
सहित्तभोजनसंकल्प:॥ अद्यह० अस्मिन् त्रयोदशान्हिककर्म
निमित्तककर्मप्रधानदेवत्ता प्रीत्यर्थं त्रयोदशापरिमित्तान्ब्रा
ह्मणान्सत्तांबूलदक्षिणासहित्तंभोजनतृप्तिपर्य्यंतंतेभ्य:
स्वधा॥ चुलकदानं कृत्तान्नसंकल्पसिद्धिरस्तु॥ आचार्य

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

५ दक्षिणा संकल्पः॥ अद्येह० अमुक गोत्रस्य अस्मत्पितु अमु
कशर्मणः वसुस्वरूपस्य त्रयोदशाह्निक कर्म निमित्तक हव
न सांगता सिद्ध्यर्थं इमां रजितां दक्षिणां चन्द्रदैवतां यथानाम
गोत्राय ब्राह्मणाय दास्ये ॐ तत्सन्नमम॥ ततः गंधादिदा
नांतं प्रदक्षिणापूर्वक नमस्कृत्य व्याजुषं तिलकाक्षतादि
रोपण पूगीफलादि पुष्पाक्षिखां गृहीत्वा विसर्जयेत्॥ इति
त्रयोदशाह्निक कृत्यं अथ स्त्रीविषये विशेषो ऽयते॥ श्रव
णादिदेवता नामानि यथा॥ ललिता विश्वमाता च भद्रा च भु
वनेश्वरी कंदर्पवासिनी आर्या मोक्षदा भुक्तिदायका॥१॥

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

तथा चेदेहदापद्मा समा श्रवणा कीर्त्तिता॥ विल्वपूर्वक
धासां तत्तिन्तादीनां पूर्वोक्त प्रकारेण पूजनादिकं कार्य्यं
अर्घ्यमंत्रः॥ नमस्ते श्रवणे देवि साक्षिभूते सनातनी ए
ष चार्घो मया दत्तो तारयस्व भवार्णवात्॥ अनंतरं मूर्त्ति
दानादिकं कार्यं इति शुभं श्री रस्तु सवत् १८७२ सो जगते ६

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

जीला अलमोड़ा शहर अलमोड़ा
कापारवाना अलमोड़ा बानुसदानंद
सनग्नाल जीके पहुंचे

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

Kirtikant Sharma Collection, Najafgarh